ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 18ης Μαΐου 1995 *

Στην υπόθεση C-327/92,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Raad van Beroep te 's-Gravenhage (Κάτω Χώρες) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Rheinhold & Mahla NV

και

Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de Metaalnijverheid,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως κωδικοποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983 (ΕΕ L 230, σ. 6), και του άρθρου 51 της Συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους F. A. Schockweiler, πρόεδρο τμήματος, P. J. G. Kapteyn, G. F. Mancini, K. N. Κακούρη και J. L. Murray (εισηγητή), δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

γενικός εισαγγελέας: C. Gulmann
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Rheinhold & Mahla NV, εκπροσωπούμενη από τους W. A. H. Pierik και S. Feenstra, φορολογικούς συμβούλους,

— η Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de Metaalnijverheid, εκπροσωπούμενη από τον C. R. J. A. M. Brent, εκτελούντα χρέη προϊσταμένου της νομικής υπηρεσίας υποθέσεων κοινωνικής ασφαλίσεως του Gemeenschappelijk Administratiekantoor,

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Bos, νομικό σύμβουλο του Υπουργείου Εξωτερικών,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον E. Röder, Ministerialrat στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, και τον C.-D. Quassowski, Regierungsdirektor στο ίδιο υπουργείο,

— η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Φ. Γεωργακόπουλο, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Δ. Γκουλούση, νομικό σύμβουλο, και τον B. J. Drijber, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Rheinhold & Mahla NV, της Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de Metaalnijverheid, εκπροσωπούμενης από

τους F. W. M. Keunen και M. Haarms, νομικούς συνεργάτες του Gemeenschappelijk Administratiekantoor, της Ολλανδικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τον J. W. de Zwaan, αναπληρωτή νομικό σύμβουλο του Υπουργείου Εξωτερικών, και της Επιτροπής κατά τη συνεδρίαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1993,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 18ης Νοεμβρίου 1993,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 26ης Ιουνίου 1992, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 31 Ιουλίου 1992, το Raad van Beroep te 's-Gravenhage (στο εξής: Raad van Beroep) υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως κωδικοποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983 (ΕΕ L 230, σ. 6, στο εξής: κανονισμός 1408/71), και του άρθρου 51 της Συνθήκης ΕΟΚ.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν κατά την εκδίκαση διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Rheinhold & Mahla NV (στο εξής: Rheinhold) και της Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de Metaalnijverheid (της διοικήσεως της επαγγελματικής ενώσεως μεταλλουργικών βιομηχανιών, στο εξής: Bedrijfsvereniging), αντικείμενο της οποίας είναι η αξίωση της Bedrijfsvereniging περί καταβολής ορισμένων ασφαλιστικών εισφορών εκ μέρους της Rheinhold.

3 Κατά τη διάρκεια των ετών 1983 και 1984, η επιχείρηση Van Breugel Isolatie BV (στο εξής: Van Breugel), η οποία εδρεύει στις Κάτω Χώρες, εκτέλεσε στο Βέλγιο ως υπεργολάβος της Rheinhold, η οποία είναι εταιρία βελγικού δικαίου, ορισμένες εργασίες μονώσεως.

4 Το 1985, κατόπιν ορισμένων οικονομικών δυσχερειών, η Van Breugel κηρύχθηκε σε πτώχευση. Κατά τη διαδικασία της εκκαθαρίσεως αποδείχθηκε ότι η εταιρία αυτή δεν είχε καταβάλει στην Bedrijfsvereniging, δηλαδή τον φορέα που είναι αρμόδιος για την είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών του οικονομικού κλάδου στον οποίο υπάγεται η Van Breugel, διάφορες εισφορές, τις οποίες της όφειλε λόγω της εργασίας που είχαν παράσχει οι εργάτες της, κάτοικοι Κάτω Χωρών, στο πλαίσιο της συμβάσεως υπεργολαβίας που αναφέρθηκε ανωτέρω. Το συνολικό ποσό των μη καταβληθεισών εισφορών ανερχόταν σε 49 263,42 ολλανδικά φιορίνια (HFL).

5 Δεδομένου ότι το ενεργητικό της Van Breugel δεν επαρκούσε, η Bedrijfsvereniging αξίωσε στις 30 Δεκεμβρίου 1986 την καταβολή των εισφορών αυτών από την εταιρία Rheinhold, κατ' εφαρμογή του άρθρου 16b, παράγραφος 5, στοιχείο a, και παράγραφος 8, του ισχύοντος τότε Coördinatiewet Sociale Verzekering, της 24ης Δεκεμβρίου 1953, δηλαδή του ολλανδικού νόμου περί συντονισμού των διατάξεων κοινωνικής ασφαλίσεως προς τις διατάξεις περί φορολογίας εισοδημάτων από μισθωτές υπηρεσίες [Stbl. (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ολλανδίας), σ. 577].

6 Σκοπός του νόμου αυτού (στο εξής: CwSV) είναι ο συντονισμός, πρώτον, των διαφόρων κλάδων της κοινωνικής ασφαλίσεως (κατά ανεργίας, ασθένειας, αναπηρίας κ.λπ.) μεταξύ τους, με την καθιέρωση, μεταξύ άλλων, ενιαίας εισφοράς, και, δεύτερον, των διαφόρων κλάδων της κοινωνικής ασφαλίσεως και της ολλανδικής νομοθεσίας περί φορολογίας εισοδημάτων από μισθωτές υπηρεσίες, με την καθιέρωση, μεταξύ άλλων, κοινών εννοιών και ενιαίων κανόνων για την είσπραξη.

7 Κατά το άρθρο 16b, παράγραφος 5, στοιχείο a, του CwSV, ο εργολάβος ευθύνεται εις ολόκληρον για την καταβολή των εισφορών και των προκαταβολών εισφορών τις οποίες οφείλει ο υπεργολάβος λόγω της εργασίας που παρέχουν οι μισθωτοί του υπεργολάβου για την εκτέλεση του οικείου έργου.

8 Το δε άρθρο 16b, παράγραφος 8, προβλέπει ότι η εις ολόκληρον ευθύνη του εργολάβου, η οποία προβλέπεται από την παράγραφο 5 του ίδιου αυτού άρθρου, γεννάται μόνον όταν ο υπεργολάβος παραλείψει να καταβάλει τις οφειλόμενες εισφορές ή προκαταβολές εισφορών.

9 Τις διατάξεις αυτές πρόσθεσε στον CwSV ο Wet Ketenaansprakelijkheid, της 4ης Ιουνίου 1981 (ολλανδικός νόμος περί αλυσιδωτής ευθύνης, Stbl., σ. 370), προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εξαλειφθεί το πρόβλημα της ύποπτης υπεργολαβίας. Σκοπός των διατάξεων αυτών είναι να εξασφαλιστεί η είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών στους κλάδους της οικονομίας στους οποίους, όπως είναι π.χ. ο κλάδος των οικοδομικών κατασκευών, οι υπεργολάβοι και οι ευκαιριακοί προμηθευτές αποφεύγουν συχνά την καταβολή τους. Πριν από τη θέσπιση των ανωτέρω διατάξεων δεν ήταν πάντοτε δυνατόν, όταν οι επιχειρήσεις αυτές πτώχευαν, να εισπραχθούν τα οφειλόμενα ποσά.

10 Η ευθύνη του κύριου εργολάβου υπόκειται σε δύο προϋποθέσεις. Πρώτον, δεν γεννάται αν για οποιονδήποτε λόγο η μη καταβολή των οφειλόμενων ποσών δεν μπορεί να καταλογισθεί ούτε στον υπεργολάβο ούτε στον εργολάβο (άρθρο 16b, παράγραφος 9). Δεύτερον, ο εργολάβος μπορεί να λάβει τα μέτρα του κατά της γενέσεως της ευθύνης αυτής, καταβάλλοντας σε δεσμευμένο λογαριασμό, που ανοίγεται στο όνομα του υπεργολάβου, ένα τμήμα της αμοιβής που του οφείλει, ίσο προς το ποσό των εισφορών. Ο τραπεζικός αυτός λογαριασμός εξυπηρετεί μόνον την καταβολή των εισφορών. Εν πάση περιπτώσει, η ευθύνη του κύριου εργολάβου ενδέχεται να γεννάται ακόμη και όταν ο εργολάβος είναι καλόπιστος.

11 Η Rheinhold προσέφυγε ενώπιον του Raad van Beroep κατά της ανωτέρω αποφάσεως, η οποία της επέβαλε την καταβολή των εισφορών που δεν είχε καταβάλει η Van Breugel. Ενώπιον του δικαστηρίου αυτού η Bedrijfsvereniging ισχυρίστηκε ότι, κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 1408/71, οι διατάξεις του άρθρου 16b, παράγραφος 5, στοιχείο a, και παράγραφος 8, του CwSV έχουν εφαρμογή και επί των εγκατεστημένων στην αλλοδαπή επιχειρηματιών.

12 Το δικαστήριο αυτό, αμφιβάλλοντας κατά πόσον ο CwSV, και συγκεκριμένα το άρθρο 16b, παράγραφος 5, στοιχείο a, και παράγραφος 8, καλύπτονται από τον κανονισμό 1408/71, αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα δύο προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Εμπίπτει ο Coördinatiewet Sociale Verzekering (νόμος περί συντονισμού των διατάξεων κοινωνικής ασφαλίσεως) στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: σημαίνει αυτό ότι τα άρθρα 16a έως 16e του Coördinatiewet Sociale Verzekering (Wet Ketenaansprakelijkheid, νόμου περί αλυσιδωτής ευθύνης) δεν μπορούν ούτε πρέπει να εξαιρεθούν από το εν λόγω πεδίο εφαρμογής, ενόψει του σκοπού του άρθρου 51 της Συνθήκης ΕΟΚ;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

13 Με το πρώτο ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν ο κανονισμός 1408/71 εφαρμόζεται επί εθνικής νομοθεσίας η οποία, όπως ο CwSV, συντονίζει τους διαφόρους κλάδους της κοινωνικής ασφαλίσεως ενός κράτους μέλους.

14 Για να δοθεί απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα, πρέπει κατ' αρχάς να τονισθεί ότι το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«1. Ο παρών κανονισμός ισχύει για όλες τις νομοθεσίες που αφορούν τους ακόλουθους κλάδους κοινωνικής ασφαλίσεως:

α) παροχές ασθενείας και μητρότητας·

β) παροχές αναπηρίας, περιλαμβανομένων εκείνων που προορίζονται για τη διατήρηση ή βελτίωση της ικανότητας βιοπορισμού·

γ) παροχές γήρατος·

δ) παροχές επιζώντων·

ε) παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών·

στ) επιδόματα λόγω θανάτου·

ζ) παροχές ανεργίας·

η) οικογενειακές παροχές.

2. Ο παρών κανονισμός ισχύει για τα γενικά και ειδικά συστήματα κοινωνικής ασφαλίσεως, με ή χωρίς συνεισφορά, καθώς και για τα συστήματα σχετικά με τις υποχρεώσεις του εργοδότη ή του πλοιοκτήτη εν σχέσει προς τις παροχές που προβλέπονται στην παράγραφο 1.»

15 Στη συνέχεια πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο, με την απόφαση της 5ης Μαΐου 1977 στην υπόθεση 104/76, Jansen (Συλλογή τόμος 1977, σ. 261, σκέψη 7), αποφάνθηκε ότι το άρθρο αυτό ορίζει το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του κανονισμού 1408/71 κατά τρόπο ώστε οι κανόνες του κοινοτικού δικαίου να εφαρμόζονται σε όλα τα συστήματα κοινωνικής ασφαλίσεως.

16 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 δεν εμπίπτουν μόνον οι ειδικοί νόμοι που αφορούν τους διαφόρους κλάδους της κοινωνικής ασφαλίσεως που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4, αλλά και τα νομοθετήματα τα οποία αποσκοπούν, όπως ο ολλανδικός CwSV, στον συντονισμό, πρώτον, των διαφόρων αυτών κλάδων μεταξύ τους, με την καθιέρωση, μεταξύ άλλων, ενιαίας εισφοράς, και, δεύτερον, των διαφόρων αυτών κλάδων της κοινωνικής ασφαλίσεως και της νομοθεσίας περί φορολογίας εισοδημάτων από μισθωτές υπηρεσίες, με την καθιέρωση κοινών εννοιών και ενιαίων κανόνων για την είσπραξη.

17 Συναφώς μικρή σημασία έχει το γεγονός ότι ο CwSV δεν μνημονεύεται στη δήλωση στην οποία προέβησαν οι Κάτω Χώρες σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού 1408/71.

18 Πράγματι, το Δικαστήριο είχε επανειλημμένα δεχθεί ότι το γεγονός ότι ένα κράτος δεν έχει μνημονεύσει ορισμένο νόμο στη δήλωσή του αυτή δεν έχει ως συνέπεια την αυτόματη εξαίρεση του νόμου αυτού από το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 (βλ. απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 1977 στην υπόθεση 35/77, Beerens, Συλλογή τόμος 1977, σ. 733, σκέψη 9, και απόφαση της 27ης Ιανουαρίου 1981 στην υπόθεση 70/80, Vigier, Συλλογή 1981, σ. 229, σκέψη 15).

19 Κατά συνέπεια, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί απάντηση ότι ο κανονισμός 1408/71 έχει εφαρμογή επί των νομοθετημάτων τα οποία, όπως ο ολλανδικός CwSV, συντονίζουν τους διαφόρους κλάδους της κοινωνικής ασφαλίσεως ενός κράτους μέλους.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

20 Κατ' αρχάς πρέπει να τονισθεί ότι, κατά το αιτούν δικαστήριο, πρέπει να θεωρηθεί δεδομένο ότι εν προκειμένω η Van Breugel εκτέλεσε ορισμένες εργασίες μονώσεως στο Βέλγιο ως υπεργολάβος για λογαριασμό της Rheinhold. Για την

απάντηση συνεπώς στο ερώτημα αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη ο ανωτέρω νομικός χαρακτηρισμός.

21 Κατά συνέπεια, με το δεύτερο ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν οι διατάξεις που, όπως το άρθρο 16b, παράγραφοι 5 και 8, του CwSV, επιρρίπτουν στον κύριο εργολάβο την υποχρέωση καταβολής των εισφορών κοινωνικής ασφαλίσεως που έχει παραλείψει να καταβάλει ο υπεργολάβος εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, αν ληφθεί υπόψη ο σκοπός του άρθρου 51 της Συνθήκης.

22 Συναφώς επιβάλλεται η παρατήρηση ότι το γεγονός ότι ένας κανόνας περιλαμβάνεται σε νόμο που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι και αυτός ο κανόνας εξαιρείται από το πεδίο αυτό (βλ. συναφώς απόφαση της 10ης Ιανουαρίου 1980 στην υπόθεση 69/79, Jordens-Vosters, Συλλογή τόμος 1980/I, σ. 47, και απόφαση της 3ης Ιουνίου 1992 στην υπόθεση C-45/90, Paletta, Συλλογή 1992, σ. I-3423). Αντιστρόφως, το γεγονός ότι ένας νόμος όπως ο CwSV ενδέχεται να εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 δεν σημαίνει ότι όλες οι διατάξεις του καλύπτονται κατ' ανάγκη από τον εν λόγω κανονισμό.

23 Όπως ορθά τονίζει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 16 των προτάσεών του, το αποφασιστικό στοιχείο συνίσταται στη σχέση στην οποία τελεί η οικεία διάταξη προς τους νόμους που διέπουν τους κλάδους κοινωνικής ασφαλίσεως που απαριθμούνται στο άρθρο 4 του κανονισμού 1408/71, σχέση που πρέπει να είναι άμεση και επαρκώς λυσιτελής.

24 Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, ο κανονισμός εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, στα συστήματα που αφορούν τις υποχρεώσεις του εργοδότη

σχετικά με τις παροχές ασθένειας και μητρότητας, αναπηρίας, γήρατος, επιζώντων, εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών, ανεργίας, καθώς και σχετικά με τα επιδόματα λόγω θανάτου και τις οικογενειακές παροχές.

25 Εξάλλου, με την απόφαση της 24ης Ιουνίου 1975 στην υπόθεση 8/75, Foot-Ball Club d'Andlau (Συλλογή τόμος 1975, σ. 237), το Δικαστήριο δέχθηκε ότι, κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 3, ο οποίος ίσχυε πριν από τον κανονισμό 1408/71, η υποχρέωση καταβολής των εισφορών τις οποίες προβλέπει η νομοθεσία κοινωνικής ασφαλίσεως ισχύει και για τον εργοδότη που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος, εντός του εδάφους του οποίου ο εργαζόμενος ασκεί ευκαιριακά τη δραστηριότητά του.

26 Η περίπτωση όμως την οποία αφορά η επίμαχη εν προκειμένω διάταξη είναι ριζικά διαφορετική. Δεν πρόκειται δηλαδή για την υποχρέωση του εγκατεστημένου σε άλλο κράτος μέλος εργοδότη να εξοφλήσει τις ασφαλιστικές εισφορές που οφείλει βάσει της ολλανδικής νομοθεσίας, αλλά αντίθετα για την υποχρέωση τρίτου, εγκατεστημένου σε άλλο κράτος μέλος, να καταβάλει στην Bedrijfsvereniging τα ποσά των ασφαλιστικών εισφορών που δεν κατέβαλε ο εγκατεστημένος στις Κάτω Χώρες εργοδότης.

27 Μολονότι είναι αναμφισβήτητη η ύπαρξη ορισμένης σχέσεως μεταξύ των υποχρεώσεων που έχει ο εργοδότης από άποψη κοινωνικής ασφαλίσεως και της ευθύνης του κύριου εργολάβου, όπως η ευθύνη αυτή έχει διαμορφωθεί από ορισμένες διατάξεις όπως το άρθρο 16b, παράγραφοι 5 και 8, του CwSV, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η σχέση αυτή είναι απλώς και μόνον έμμεση.

28 Η αρχή της ευθύνης του κύριου εργολάβου την οποία έχει καθιερώσει η ολλανδική νομοθεσία δεν βασίζεται στην ύπαρξη σχέσεως εργοδότη-μισθωτού μεταξύ του κύριου εργολάβου και των εργαζομένων για τους οποίους οφείλονται οι εισφορές, αλλά απορρέει από το γεγονός ότι ο κύριος εργολάβος έκανε

χρήση των υπηρεσιών υπεργολάβου, ο οποίος δεν εξόφλησε τις ασφαλιστικές εισφορές που όφειλε για την εργασία που παρέσχον οι μισθωτοί του για την εκτέλεση του έργου που του είχε ανατεθεί από τον κύριο εργολάβο.

29 Κατά συνέπεια, κατά το άρθρο 16b, παράγραφοι 5 και 8, του CwSV, ο εργολάβος αυτός δεν υπέχει κατά κυριολεξία υποχρέωση καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών. Στην πραγματικότητα υποχρεούται να αντισταθμίσει την απώλεια εσόδων που υφίσταται η Bedrijfsvereniging λόγω της μη καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών από τον εργοδότη.

30 Υπό τις συνθήκες αυτές, αυτή η ευθύνη τρίτων δεν μπορεί να θεωρηθεί ως έχουσα άμεση και επαρκώς λυσιτελή σχέση προς το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, όπως οροθετείται από το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού.

31 Δεν θα συνέβαινε ενδεχομένως το ίδιο αν η εφαρμογή των επίμαχων διατάξεων εξηρτάτο από την απόδειξη της τελέσεως απάτης από τον κύριο εργολάβο. Αυτό μπορεί να συμβαίνει αν ο εργολάβος αυτός είναι στην πραγματικότητα ο εργοδότης του προσωπικού για το οποίο δεν καταβλήθηκαν οι ασφαλιστικές εισφορές.

32 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 οι διατάξεις οι οποίες προβλέπουν, όπως το άρθρο 16b, παράγραφοι 5 και 8, του CwSV, ότι ο κύριος εργολάβος ευθύνεται εις ολόκληρον για την καταβολή των μη καταβληθεισών εισφορών και προκαταβολών εισφορών που οφείλει ο υπεργολάβος λόγω της εργασίας που παρέσχον για την εκτέλεση του έργου οι μισθωτοί τους οποίους απασχολεί.

33 Η ορθότητα του συμπεράσματος αυτού επιβεβαιώνεται εξάλλου από το γεγονός ότι η μόνη διάταξη του κανονισμού 1408/71 που ρυθμίζει το δικαίωμα των

οφειλετών φορέων έναντι των τρίτων υπευθύνων είναι το άρθρο 93 και ότι το άρθρο αυτό ουδόλως αφορά την περίπτωση επιβολής σε τρίτους της υποχρεώσεως καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών που οφείλει ο εργοδότης.

34 Κατά συνέπεια, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι διατάξεις που, όπως το άρθρο 16b, παράγραφοι 5 και 8, του CwSV, επιρρίπτουν στον κύριο εργολάβο την υποχρέωση καταβολής των εισφορών κοινωνικής ασφαλίσεως που έχει παραλείψει να καταβάλει ο υπεργολάβος δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71.

Επί των δικαστικών εξόδων

35 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γερμανική, η Ολλανδική και η Ελληνική Κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 26ης Ιουνίου 1992 το Raad van Beroep te 's-Gravenhage, αποφαίνεται:

1) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς,

στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως κωδικοποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983, έχει εφαρμογή επί των νομοθετημάτων τα οποία, όπως ο ολλανδικός Coördinatiewet Sociale Verzekering, συντονίζουν τους διαφόρους κλάδους της κοινωνικής ασφαλίσεως ενός κράτους μέλους.

2) **Οι διατάξεις που, όπως το άρθρο 16b, παράγραφοι 5 και 8, του Coördinatiewet Sociale Verzekering, επιρρίπτουν στον κύριο εργολάβο την υποχρέωση καταβολής των εισφορών κοινωνικής ασφαλίσεως που έχει παραλείψει να καταβάλει ο υπεργολάβος δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προαναφερθέντος κανονισμού 1408/71.**

Schockweiler Kapteyn Mancini

Κακούρης Murray

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 18 Μαΐου 1995.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

F. A. Schockweiler